සැළලිහිණි සංදේශය තොටගමුවේ ශී රාහුල හිමියන්ගේ පුතිභා පූර්ණ කවීත්වය විදහාපාන කැඩපතයි. විමසන්න.

සැළලිහිණි සංදේශය තොටගමුවේ විජයබා පරිවෙණාධිපති ශීු, රාහුල හිමියන් විසින්් රචනා කරණ ලද්දකි. මෙය ලියවුණේ (පබැදුවේ) සිංහල සාහිත යේ ස්වර්ණමය යුගය වූ කෝට්ටේ යුගයේයි. මේ යුගයේ රචිත සන්දේශ 05 කි. එනම් පරෙවි සන්දේශය, ගිරා සංදේශය, හංස සන්දේශය, කෝකිල සන්දේශය හා සැලලිහිණි සන්දේශයයි. සැළලිහිණි සන්දේශය අනෙක් සන්දේශ වලට වඩා නවතාවයෙන් කියවිය හැකි සන්දේශයකි. මෙය රචනා කරන ලද්දේ කෝට්ටේ යුගයේ රාජූය කළ සත් වෙනි පැරකුම්බා නිරිදුන්ගේ දියණිය වු උලකුඩය දේවියට සුදුසු පුත්්රුවනක් ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලමින් කැලණීයේ විභීෂණ දෙවියන් වෙත යැවෙන අස්නක් ලෙසිනි. සැලළිහිණි සන්දේශයට අමතරව රාහුල හිමියන්

ලෙසිනි. සැලළිහිණි සන්දේශයට අමතරව රාහුල හිමියන් විසින් රචිත අනෙක් ග ුන්ථ වන්නේ පරෙවි සන්දේශය හා සිංහලයෙහි මහා කාවස ග ුන්ථයක් වන කාවස ශේඛරයයි. පරවි සන්දේශය සිරි රහල් හිමියන් තුරුණුවියේ දී පැරකුම්බා නිරිදුගේ වැඩිමහල් දියණිය වූ චÁදාවතී කුමරියට සුදුසු ස්වාමියකු ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලමින් උපුල්වන් දෙවියන්ට කෙරෙන අස්නක නියායෙන් කෙරුණි. එසේම කාවස ශේඛරයද රචනා කරන ලද්දේ එම රජුගේ කණිටු දියණිය වූ උලකුඩය දේවියගේ ඇරයුමෙන් බව එම කාව¤යෙහි ආරම්භයෙහිම සඳහන් ය.කාවසයෙහි ඇති ප ුතිභාව අලංකාරියන් දැක ඇත්තේ මෙසේය. ඒ සඳහා ඔවුනු විවිධ නිර්වචන ඉදිරිපත් කළහ. "කවෙ: ප ුතිභෛව නිකෂායතේ" "ප ුතිභාව වූ කලී කවියාගේ හණගලයි""ඇති දෙයක් හෝ නැති දෙයක් හෝ ඇති දෙයක්ම හැටියට පාඨකයා තුළට ප ුවේශ කරවීම කවි<mark>යාගේ</mark> කාර්යයයි''''

ඕවනඍලෝක''''කවීන් කාවぉකරණයට පෙළෙඹෙන්නේ ප ුතිභා ශක්තිය නිසාය. වපුත්පන්ති හා අනහාසය එය පෝෂණය කරයි'''' කාව තිලක''''''අළුත් අළුත් දේ පුබුදුවා ගැනීමේ හැකියාව ප ුතිභාවයි" -භට්ටතෞත-මේ අනුව ප ුතිභා පූර්ණ කවියා යනු ඝෘෂිවරයෙක් වරෙක් බඳුය. ඔහු තමාට වඩා අඩු වැටහීීම් ශක්තියකින් යුත්් අනෙක් අය කෙරෙහි තමා උගත් භාෂා මාධ¤ය උපයෝගී කරගෙන තමා සතුව පවත්නා පිබිදුණු හැගීමෙන් හා මහත් වූ පරිකල්පනයෙන් යුතු වූ හැඟීීම් සහෘදයන් වෙත සම්පෙ ් කෘණය කරවයි. තොටගමුවේ සිරි රහල් හිමියන් ද එබඳු උසස් ප ුතිභා ශක්ති යෙන් සමලංකෘත වූ අගනා කවියෙකි. සැලලිහිණි සංදේශය සඳහා අප කවියා වැය කොට ඇත්තේ පදහ 108 ක් වැනි සුළු ප ුමාණයකි. කවියා ගේ ප ුතිභාව පෙන්නුම් කරවන එක් ලකුණයක් ලෙස එය දැක්විය හැකි ය. භාවිතාකොට ඇත්තේ අඩු කවි ප ුමාණයක් වු ව ද එයින් සංදේශයේ පරිපූර්ණ කවිත්වයට තානියක් වී

නැත.* කෙටි ගමන් මඟ* සංක්ෂිප්ත වැනුම් වලින් යුක්තවීම* මනා ශබ්දා එ සුසංයෝගය යනාදී විචිත්ර කාව හේමක රසභාව පුර්ණ හා පරිකල්පන ඥාණයෙන් පරිපූර්ණ කෘතියක් ලෙසිනි. ඒ අනුව සැලළිහිණි කතුවරයාගේ ප ුතිභාපූර්ණ කවිත්වය විෂ ද වන පණනල නම් මෙම සැලළිහිණිය යැයි සඳහන් කළහොත් අතිශයෝක්තියක් නොවනු ඇත. එසේම එම ලසුණයන් මෙම සන්දේශ කාවසය පුරාම දක්නට ඇත.*දූත ආසි වැණුම * කලුපුණනදී වැණුම* ප ුසිද්ධ නායකයින් * නළගන වැණුම* ගෙන යා යුතු තැන විභීෂණ නිරිඳු වැණුම* ජයවර්ධන පුර වර්ණනාව සන්දේශය* මඟ වැණුම * දූත ආසි වැණුම සැලළිහිණියේ සම්ප ුදාය පැහැදිලි කිරීමෙන් තව තවත් එම තත්ත්වයන් මනාව විෂද වේ.සන්දේශයෙහි මුල්ම ගීය යාගී නම් ගීයකින් ආරම්භ කර ඇති අතර දසපද හෑල්ලකින් සන්දේශ කාරකයා වර්ණනා කරයි. ඒ සඳහා යොදාගෙන ඇත්තේ සරළ උපමාය. ඖචිතසය ගුණයෙන් පරිපූර්ණය. ඒ තුලින්ද මෙහි විචිත්රතාව තීව ු වේ. ප ුභාවිත චිත්රයක් පාඨකයා තුල ජනිත කරයි.

පුල්මල් කෙසරු මෙන් – රන්වනි කෙලෙ සරණ යුගසපුමල් කැලෙව් තුඩමද රතිනි මනහ රනිලුපුල් දෙලෙව් සම්වනි පිය පිය පත රමලින් කල රූ එමි එබැවින්් නුබින් එන ව ර

සංදේශ හාරකයා යැවූ සැලළිහිණි නම් පස්ෂියා මේ තුළින් වණීනා කරයි. ඔහුගේ පාද යුග්මය පිපුණු මල්වල රේණු මෙන් රන්වන් පාටය හොටය සපුමල් කැකුලක් මෙන් මදරන් පැහැයෙන් යුක්තය. පියාපත් නිල් මහනෙල් පෙති දෙකක් හා සමානය. එසේ වූ ඔබව ගුවනින් එන කල මල් වලින් කරණලද රුවක් සේය. යනුවෙන් රචනාකරණ කතුවරයාගේ වණිනා චාතුයපය මනාව විශද වේ.සැලළිහිණි සන්දේශයෙහි සුන්දරත්වය රැඳී ඇත්තේ එහි එන වණිනාවලය. ඒ අනුව රහල් හිමියන් ස්වභාව සෞන්දර්ය වණිනා කිරීමේදී සහදෙ චිත්තසන්තානයේ චිත්ත රූප ජනිත කරවීමෙහිලා සමත් කමක් දක්වා ඇත. ජයවර්ධන පුරයේ සිට කැලණිය තෙක් කෙටි මඟක හමුවන ස්වභාවික සුන්දරත්වය ලගන්නා සුළුය. චමත්කාර ජනක යි. නැවුම් කාවෙන්ත්තීන්ගෙන් භාවෝද්දීපනය කොට නොනැවතී ප ුඥප ුදීපය ද සහෘද සිත් තුළ ජනිත කරවයි. සන්දේශ කාරකයාට කොන්තගම් තොටින් එතෙරවීමට පවසන අවස්ථාව තවත් එක් අවස්ථාවකි.

පෙරව සඳ කිරණ පිපි කුමුදු මල් වටින්පරව තඹර පෙනි ගිලි දිය තලාා පිටින්තරව සිහි ඇතිව පරතෙරට යන අටින්කරව පියාසර සකි කොන්ත ගං තොටින්

කුමුදු මල් පිපී ඇත. එසේ පිපී ඇත්තේ සඳකිරණ පොරවාගෙනය. පරවූ නෙළුම් මල්වලින් ගිලිහුණු පෙති දිය තලා පිට පාවෙයි. සොබා දහමේ මේ දෙයාකාර ස්වභාවයට දර්ශනය කොට පරතෙරට යන අරමුණින් කොන්තගම් තොටින් පියාසර කරන්න යනුවෙන් උක්ත සඳහන් පදසයෙන් මනාව පැහැදිලි කරයි. මෙහි පද සංඝටකයෙහි අපූර්වත්වය නිසා උත්පාදනය වන ධ්වනියත් රසභාවයත් වර්ධනය වන අතර සහෘද සිත් සතන් තුළ බුද්ධියද විකසිත කරවන සුලුය.එසේ ම ලොකු කුඩා සියලු දෛනා සංජානනය කොට ඇති මහා සමුදුය ඇසුරෙන් කවියා දක්වන අපුරු සිතුවම ඉතා අග ුගණය ය. චිත්ත රූප දනවන සුලුය. රසභාවයන් වඩා වර්ධනය කරයි.

වළඳින අදහසින් මෙන් සුරඟන අඟ නනල බල සසල දළ රළ පෙළ නුඹ නැගෙ නවෙළළ ස ගැවසි මුතුසක් පබළු බබළ නබලමහ මුහුද එම සඳ උතුරෙන් පෙනෙ න

සුළඟක් වේගයෙන් සෙළවෙන්නා වූ රළ පන්තීන් ආකාසයට නැගෙන්නේ පුරුෂයකු අත් ඔසවන්නා ලෙසින්ය. ඒ කුමක් සඳහා ද ආකාශය මනහර ලඟන්නා කාන්තාවකි. ඇය වැළඳ ගැනීමේ අටියෙන්ය. යනුවෙන් අපූර්වාකාරයෙන් විත්රනය කොට ඇත. මෙහි ස්වාමිපුරුෂයා නම් මහා සමුදුයයි. ආකාශය නම් කාන්තාවයි. රළ පංතීන් හස්ත යුග්මයයි යනුවෙන් කවියා වණීනාකර ඇත. මෙහි එන ශබ්ද ධ්වනිය මගින් මහා සමුදුය මැවී පෙනෙන විචිත්ර දර්ශනයක් නිර්මාණය කරයි. නළ - බල - සසළ - දළ - රළ පෙළ ආදී ලකාර භාවිතයෙන් මහා සමුදුය නැග නැග බැස බැස එන ආකාරයක් ධ්වනිත කරයි. එපමණක් ද නොව මෙහි අන්තර්ගත වචන භාවිතය හේතුකොට ගෙන අපුරු චිත්ත

රූපයක් මැවේ. එනම් නැඟෙමින් බැසෙමින් යන රළ පංතීන්ගෙන් යුතු මහා සමුදුය බිඳීමද චිත්රයකි. රිද්මයද ඉතා උසස්භාව පූර්ණය.යම් වස්තුවක් දෙයක් තිබෙන අයුරින්ම දැකීම වණිනාකිරීම කාවසයේදී වාර්තාවකි. ගොඩ මඩ දෙකම සරු සාරය ඵල බරය" මෙහි ඇත්තේ එබඳු ස්වරූපයකි. කාවෙසාත්ති වලින් හීනය නමුත් රහල් හිමියන්ගේ කවිත්වය එසේ නො වේ.

සිසිවන මුවන ඉඟ සුඟ ගත හැකි මිටිනනිසි පුළු ළුකුල රිය සකයුරු තිසර තනදිසි රන් ලියෙව් රූ සිරි යුත් මෙපුර ඟනඇසිපිය හෙළන පමණින් නොවෙනි දෙවඟන

වන්නේ ඇසිපිය හෙළන නිසාය. මෙහි වාචනාර්ථ ඉක්මවා ධ්වනිතා මතු කරයි.මටසිළිටි වදන් තුළින් ඕජෝ ගුණය තව තවත් වැඩි කරයි.රහල් හිමියන් කවීත්වය කෙරෙහි දක්වන ප ුතිභාව විෂද කිරීම සඳහා සැළලිහිණි සංදේශයෙහි එන සියලුම කාවූයන් උදාහරණ ලෙස ගෙන විග ුහ කළ හැකිය. භාවිත විචාරයෙහි සඳහන් පරිදි "කාව¤යන්හි වචන ආධාරයෙන් සැදුණු මෙවැනි රූප අපේ ඉන්දියයන් පසට ම ගොදුරු වන බැව් පෙනෙයි. එනම් දෘෂූූය නොහොත් ඇසට ලක්වන රූපය අනුභාව නොහොත් දිවට ලක්වන රූපය ස්පර්ශ නොහොත් ස්පර්ශය ලක්වන රූපය යනුවෙනි".මෙම විග ුහයට අනුව කවියා මවන චිත්ත රූපය කුමක්දැයි යන්න පැහැදිලිය. මෙසේ සංකල්ප රූප යොදා ගත් පමණින් ම කාවපයක් සාර්ථ<mark>ක හෝ</mark> අසාර්ථක වන්නේ නැත. නමුත් සාර්ථක කාවසය<mark>ක සංකල්</mark>ප රූප දක්නට පුළුවන. එම අංශයන්ගෙන් ද රහල් හිමියන්ගේ ප ුතිභාව මනාව පිළිබිඹු

වේ.විචිත්ර සංකල්ප රූප මැවීමේදී සාර්ථක ක ුම කීපයක් අනුගමනය කළ හැකිය. ඉන් ප ුධාන ස්ථානයක් උපමාවට හිමිවෙයි. උපමාවෙන් සිදුවනුයේ එක් දෙයක් තව දෙයකට සමාන කර දැක්වීමයි. ප ුතිභා පූර්ණ කවියා නිතරම උපමා යොදනු ලබන්නේ බුද්ධිමත් ලෙසිනි. ඒ තුළින් සජීව සංකල්ප රූප මැවීම සඳහා නවතාවයක් තිබිය යුතුය. උපමාව මගින් ජීවමාන සංකල්ප රූප මැවීමකදී වැදගත් කරුණු කීපයක් දක්නට ඇත.

 උපමාව මගින් නිශ්චිත පැහැදිලි සංකල්ප රූප නිර්මාණය කිරීම.2. උපමාව ප ස්තුත විෂයටත් අවස්ථාවටත් උචිත වීම.
උපමාව පාඨකයාගේ අත්දැකීමෙහිම කොටසක් වීම යනුවෙනි.

විදෙන ලෙළෙන තරුබර පුළුලුකුල රැ. දීහෙළන නඟන අතන නුවණඟ බැලුම් දි. දීරුවින දිලෙන අබරණ කැලුම ගත යෙ දීසැළෙන පහන සිළුවැනි රඟන ලිය සැ. දී

මෙහිදී කාන්තාවගේ භාව විලාශය මෙන් ම දේශ ලාලිත¤ය කවියා පිඬුකොට දක්වා ඇත. ඔවුන් රංගනයෙහි යෙදෙන විට නෙරිපොට ලෙලදෙමින් විහිදී යයි. අංග චලනය කරයි. ඒ දෙසට දෑස් යොමු කරයි. එය අඩවන් බැල්මෙකි. රංග විලාසය කෙරෙහි පේසුකයාගේ අවධානය යොමු වෙයි. මෙසේ රංගනයේ යෙදීම ඔබ මොබ සැළෙන පහන් සිළුවක් හා සමානය. එය පාඨකයාට හුරු පුරුදු අත්දැකීමකි. පහන් සමූූුහයක් පහන් දැලි සමූූුහයක් වැනෙන ලෙස එම අවස්ථාව කවියා දකී. ඒ සඳහා මනාව ගැළපෙන උපමාවක් යොදාගෙන ඇත.අකුරු තුනෙන් තුනට එළිසමය යොදා ඇත. පාදාන්තයේ ගුරු අසුරෙයකින් අවසන් කර ඇත. මෙයින් නළඟනන්ගේ නර්තන විලාසය ධ්වනිත කරයි. මෙවැනි අවස්ථා පද¤ කීපයකින් වර්ණනා කිරීමට අවස්ථාව තිබුණත් රහල් හිමියන්ගේ පරුතිභා පූර්ණ කවීත්වය නිසාම එකම පදයකින් අවසන් කර ඇත. නරුබර, පුළුලුකුල, හෙළන, නඟන අත, නුවණඟ බැලුම්, සැළෙන පහන් සිළු වැනි යෙදුම් නිසා අර්ථාන්විත සංකල්ප රූප ජනිත කරවන සුළුය. පාඨකයා තුළ තියුණු වින්දනයක් ද ජනිත කරවීමට සමත් ය.

Page- **1** 1

ගනවන් මියුරු නද දෙන ගුවන වන් විටවිලසින් මෙමා කරවන මිතුර මන් තුට

රහල් හිමියන් සැළලිහි තෙමේ උපමා කර ඇත්තේ වැහි වළාවකටය. වැනි වළාවක් ආකාශයෙනි පාවෙනු දැකීම මොනරු තුටු වන්නා සේ ම සැළලිහිණියා දැකීම ද කවියාගේ සතුටට කරුණකි. වැහි වලාකුල අර්ථවත් වස්තුවකි. එවැනි වස්තුවක් දූත කාර්යයෙහි යෙදවීමෙන් එම කාර්යය ඉටුවන බැව් ඇඟවීම පු,ශස්තය. කාලිදාසයන්ගේ මේඝදූතයෙහි ද මෙවැනි අවස්ථාවක් දක්නට ඇත.සොබාදහම සුන්දර ලෙස වර්ණනාවට ලක්කර ගත් අවස්ථාවද ලගන්නා සුලුය.

Page- 1 2

වන සිරි පියුම් රා බඳ රණ බරණ යුරූවට පිපි සුපුල් දුන්කේ මල් මුරුත තුරූබිඟු පිරි වැරූ ඔලු පුලැඹුලවල තුඹු රූහිම සරි සිහිල් දිය හෙබ දැක යන් මිතු රූ මෙහිදී වනය කාන්තාවකට උපමා කරයි. දුනුකේ මුරුත ආදී ගස්වල මල් වනය නැමති කාන්තාව පැළඳි ආභරණ වැනි ය. ඕලු නෙළුම් මානෙල් යන මල්වලින් පිරී ගිය හිම වැනි සීතල ජලාශවලින් ද යුක්ත වු වනය වර්ණනා කිරීමෙන් දක්වා ඇති විචිත්රතාවෙන් ද රහල් හිමියන්ගේ ප ුතිභාව නිසර්ග කවිසම්පත්තිය උත්පාදක ශක්තිය පෙන්නුම් කරයි